

Haninge
kommun

Datum
2026-03-25

Dnr SÖFN 2026-0005

Årsredovisning 2025

Södertörns överförmyndarnämnd

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag	4
God ekonomisk hushållning.....	6
Väsentliga personalförhållanden	7
Förväntat utveckling	7
Intern kontroll	7

Sammanfattning

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

En grundläggande förutsättning för att uppfylla tillsynskravet på ett effektivt sätt är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker korrekt och i rätt tid. Under 2025 har granskningen genomförts snabbare än under något föregående år.

Nämndens driftbudget för året uppgick till 30,7 miljoner kronor (mnkr). Nettoresultatet för året är ett underskott om 1,4 mnkr. Resultatet balanseras över till 2026 och ger nettoresultat noll. Orsaken till avvikelsen är helt kopplad till arvoden vilka både har varit högre och för fler ställföreträdare än föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse

Nämnden skickat ut information om nämndens rekryteringsbehov av nya ställföreträdare till 165 100 hushåll i samverkanskommunerna. Eftersom informationen faller in under kategorin samhällsviktig information delas den även ut till hushåll som har en "Ingen reklam"- skylt på brevlådan. Kampanjen har haft mycket god genomslagskraft.

Nämnden genomför utbildningar på plats för nya ställföreträdare. Under 2025 har det genomförts 23 utbildningar för totalt 322 nya ställföreträdare. Rekryteringsarbetet har medfört att det i december 2025 fanns 318 ställföreträdare vilka kunde ta uppdrag vilket är en ökning med 31% jämfört med samma tid 2024.

Avtalet för Haninge kommuns e-tjänsteplattform gick ut 2025. Nämnden har byggt alla e-tjänster i plattformen och leverantören av e-tjänsteplattformen avslutade allt underhåll av tjänsten mitt under nämndens mest kritiska tid då årsräkningar lämnas in. Bristen på underhåll medförde stora störningar för ställföreträdare. Under 2025 har nämnden byggt upp nya e-tjänster direkt i nämndens ärendehanteringssystem vilket minskar betydligt risken för störningar.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Haninge kommuns styrsystem bygger på kommunens vision och löftet till invånarna. Styrsystemet syftar till att stödja kommunens arbete med att använda befintliga resurser effektivt och tillhandahålla tjänster av god kvalitet. Kommunens styrsystem ska bidra till att ekonomin är i balans, målsättningarna uppnås och att verksamheterna kvalitetssäkras. Det ska sammantaget bidra till kommunens mål om god ekonomisk hushållning.

Styrning och verksamhet ska bedrivas i enlighet med lagar och förordningar i linje med verksamhetens grunduppdrag. Haninge kommuns styrsystem består av ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning. Tillsammans med intern kontroll utgör detta grunden för att styra, leda, planera och följa upp kommunens verksamhet.

För att uppnå bästa effektivitet och nytta krävs ett kommungemensamt agerande och koncernövergripande synsätt. Kommunstyrelsen har därför ett särskilt ansvar att samordna nämnderna samt de kommunala bolagen.

Haninge kommun har för perioden 2023 - 2026 totalt nio övergripande mål som fastställts av kommunfullmäktige i samband med Mål och budget. Till varje mål finns indikatorer med uppsatta målsättningar som sträcker sig till år 2026 och som ska fånga den effekt som avses med respektive mål. För att uppfylla målen i slutet av mandatperioden behöver en förflyttning ske varje år, och takten kan variera mellan åren.

Kommunstyrelsen och nämnderna antar årligen nämnd- och verksamhetsplaner utifrån kommunfullmäktiges Mål och budget. I nämnd- och verksamhetsplanen fastställs nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Nämndmålen formuleras utifrån respektive nämnds ansvarsområde som har fastställts i kommunens reglemente.

En fungerande uppföljning är viktig när ansvar och befogenheter är decentraliserade. Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp kommunfullmäktiges mål, indikatorer och uppdrag tre gånger per år och återrapporterar till kommunfullmäktige två gånger per år. Det ekonomiska resultatet för kommunstyrelsen följs upp fem gånger per år (per februari, april, augusti, oktober och december).

Mål och uppdrag

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämnd- och verksamhetsplan med budget. Nämnd- och verksamhetsplan med budget är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges styrdokument Mål och budget. I planen har nämnden tagit fram nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Nämndmål

Hög kvalitet på kommunens välfärdstjänster

Nämnden bedömer att målet delvis är uppfyllt. Överförmyndarnämnden eftersträvar att ha hög tillgänglighet och erbjuda bra service. Det övergripande målet med överförmyndarnämndens verksamhet är att huvudmännen ska möta ställföreträdare som förmår ta tillvara deras intressen på ett korrekt sätt.

Kommentar:

Nämnden har underåret erbjudit ställföreträdare 6 föreläsningar av externa föreläsare. På nämndens webbsida finns nu filmer om bland annat hur uppdragen ska redovisas. Filmerna finns även i teckenspråkstolkade versioner.

På grund av att Haninge kommuns avtal med leverantören av e-tjänsteplattformen avslutades under 2025 har inte fler e-tjänster kunnat byggas. Oaktat har fler ställföreträdare använt de e-tjänster som redan varit driftsatta under 2025 jämfört med 2024. Över 1 000 kontakter har tagits via e-tjänster vilket medför en minskning med ca: 30 000 sidor inkommande fysiska dokumentsidor. Nämnden har minskat all utgående fysisk post till en minimum och skickar allt via Kivra eller andra digitala brevlådor.

90 % av alla årsräkningar hade granskats den 31 maj vilket överträffade målet som var 88 %. Målet att granska samtliga årsräkningar den 19 oktober uppfylldes. Motsvarande utfall 2024 uppnåddes den 31 oktober. Nämnden har hållit den högsta granskaninstaken någonsin under 2025.

Målet att minska antalet huvudmän som väntar på en ny ställföreträdare är inte uppfyllt. Skälet är att antalet inkommande ärenden ökar. Antalet inkommande ärenden till rekryteringsfunktionen har ökat till 594 under år 2025 jämfört med 484 under år 2024 vilket är en ökning med 23%. Nämnden klarar av att hantera ökningen utan att inte fler huvudmän väntar på en ställföreträdare och skälet är att nämndens förmåga att rekrytera nya ställföreträdare har ökat. I december 2024 fanns 242 ställföreträdare vilka kunde ta nya uppdrag och i december 2025 var antalet 318 vilket motsvarar en ökning med 31%. För den enskilda huvudmannen saknar det betydelse hur många som väntar på en ställföreträdare utan det viktiga är att väntetiden är så kort som möjligt. Här har ökningen av nya ställföreträdare medfört att andelen som väntat längre har minskat till 23% i december år 2025 från 35% år 2024. En uppföljning av målet med en strikt tolkning av ordalydelsen i den strategiska aktiviteten är att målet inte är uppfyllt, men ur ett perspektiv från den enskilda kan målet åtminstone delvis anses uppfyllt. I 2026 års nämndplan är målet justerat så det är mer inriktat på att minska väntetider.

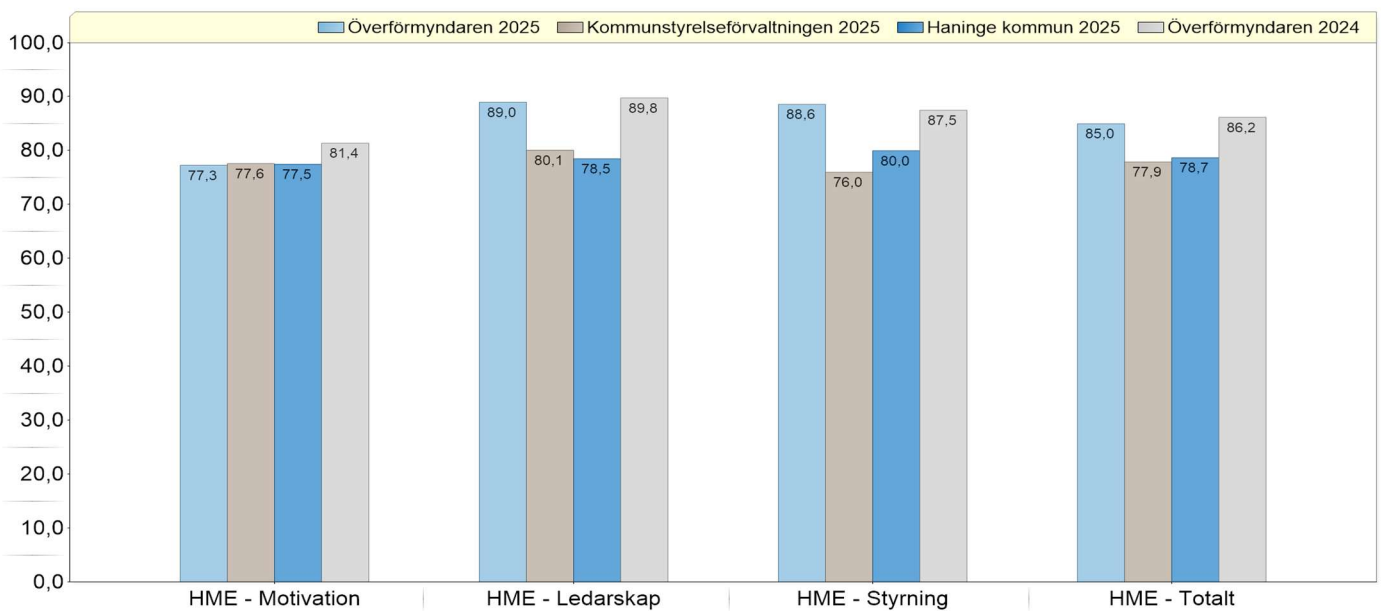
Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämnde bedömer att målet är uppfyllt. Medarbetare vilka är kunniga och motiverade är en förutsättning för en effektiv och rättssäker verksamhet. Överförmyndarförvaltningen har som uttalat mål att göra allt som står till buds för att erbjuda intressanta och utmanande arbetsuppgifter och där den enskilda medarbetaren egna initiativ till verksamhetsutveckling tas på allvar och värdesätts. Tillgängliga data tyder på att arbetsmodellen fungerar

Kommentar:

HME står för Hållbart Medarbetarengagemang och består av nio påståenden framtagna av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) med syfte att mäta arbetsplatsens medarbetarengagemang men även skapa ett analysunderlag att jämföra mot andra kommuner.

HME-resultaten är uppdelade i tre delindex för att tydligt och enkelt beskriva de viktigaste parametrarna för verksamhetens medarbetarengagemang. Resultatet för HME redovisas med index där enkätens 5-gradiga skala omvandlas till en 0–100-skala där 0 är lägsta möjliga värde och 100 är högsta möjliga värde. Överförmyndarnämnden visar förhållandevis bra resultat jämfört med kommunstyrelseförvaltningen och kommunen som helhet. Utfall visas i tabellen nedan.

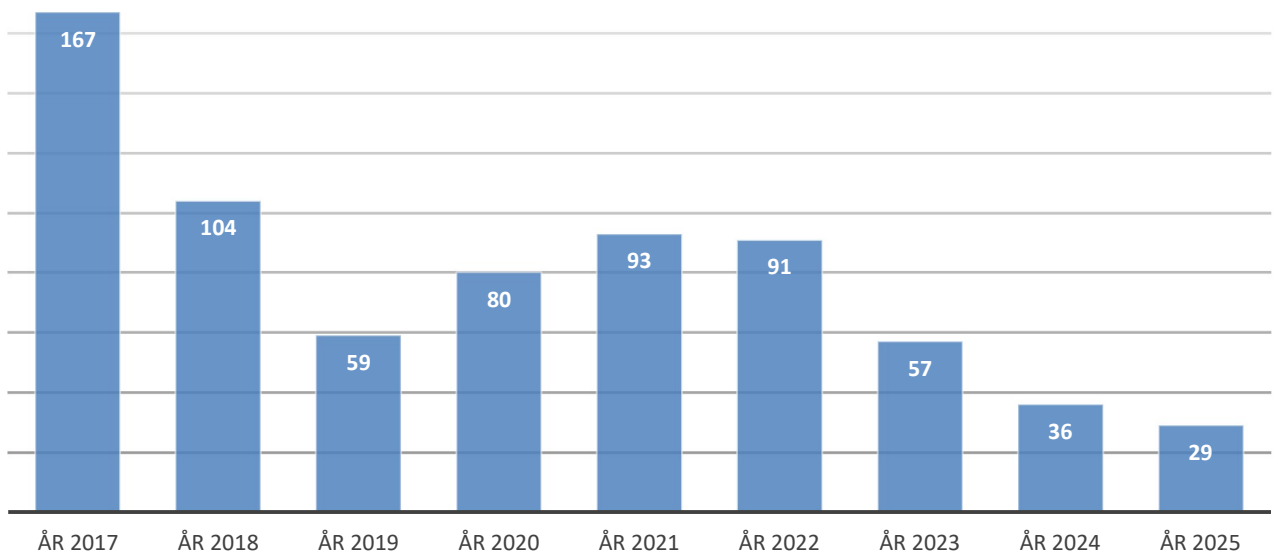

Personalomsättning kan vara ett mått på hur väl en arbetsplats fungerar. Nämnden strävar efter att medarbetare ska stanna kvar i anställningen. Skälet är att det tar relativt lång tid att utbilda nya medarbetare och det är först efter ett par år som det går att förvänta ett rimligt produktions tempo. Här arbetar nämnden med målsättningen att samtliga handläggare ska behärska alla typer av ärenden. Utbildningstiden blir därmed längre men arbetet också mer varierande och utmanande vilket gör att medarbetare stannar kvar. Inom nämnden arbetar 23 personer och den senaste rekryteringen var för över 3 år sedan.

Varje vecka håller verksamheten gemensamma uppföljningsmöten där en av punkterna är upplevd arbetsbelastning. Medarbetarna skattar själva sin subjektiva arbetsbelastning. Syftet är att senast inom 1 vecka fånga upp risker för överbelastning hos enskilda medarbetare och vidta relevanta åtgärder som att exempelvis omfördela arbetsuppgifter, diskutera och optimera arbetsmetoder eller genom samtal med chef sätta rätt nivå på förväntad arbetsprestation. Målet är att förhindra att enskilda medarbetare arbetar med för hög subjektiv arbetsbelastning annat än under enstaka dagar och att fördela lasten på alla medarbetare. Arbetssättet är accepterat och uppskattat.

Antal tillfällen, redovisat i veckor, då enskilda medarbetare upplevt hög subjektiv arbetsbelastning åren 2017 - 2025 visas i tabell nedan. Lägre värde är bättre men eftersom verksamheten har som mål att ha en mycket hög produktivitet är det oundvikligt att enskilda medarbetare under vissa perioder upplever arbetsbelastningen som hög.

Antal tillfällen med upplevd hög arbetsbelastning helår

Det finns inte data som tyder på att den låga subjektiva arbetsbelastningen är kopplad till en lägre kvalitet i handläggning av ärenden utan snarare det motsatta. Verksamheten producerar mer på kortare tid med mindre upplevd stress. Länsstyrelsen konstaterar i sin rapport från inspektionen 2024 och 2025 av överförmyndarnämnden att det inte finns något skäl att lämna kritik mot verksamheten.

Sjukfrånvaron har varit 0,4 % under 2025.

Verksamhetens arbetssätt är nu helt anpassat till distansarbete. Två fasta dagar per vecka ska samtliga medarbetare arbeta på kontoret och under övriga dagar finns, om arbetsuppgifterna tillåter, möjlighet att arbeta på distans. Eftersom i princip all utgående post nu är digital fungerar distansarbete lika bra som arbete på kontoret.

Sammantaget tyder höga resultat av HME och APU, låg sjukfrånvaro och personalomsättning samt ökad produktivitet på att verksamheten är i balans när det gäller medarbetarnas arbetshälsa.

God ekonomisk hushållning

Nämndens budgetram 2025 var 30,7 mnkr. Verksamhetens underliggande resultat för året visat på ett underskott om 1,4 mnkr. Resultatet balanseras över till 2026 och ger nettoresultat noll.

Orsaken till avvikelsen är helt kopplad till arvoden till ställföreträdare.

Budget för 2026 är 30,7 mnkr.

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändr. 2025/24	%	Budget 2025	Budget-avvikelse 2025
Verksamhetens intäkter	30,7	30,0	0,7	2,4	30,7	0,0
Verksamhetens kostnader	-30,7	-30,0	-0,7	2,4	-30,7	0,0
Verksamhetens nettokostnader	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Beskrivning av kompetensförsörjning, arbetsmiljö och resultat från HME-mätning redovisas under nämndens Mål och uppdrag.

Förväntat utveckling

Ny lagstiftning inom överförmyndarnämndens ansvarsområde träder i kraft 1 juli 2026 och innebär bland annat:

- Ramarna för ställföreträdarens uppdrag blir tydligare med ett ökat hänsynstagande till den enskildes vilja och ett ökat fokus på den enskildes välbefinnande.
- Förbättring av överförmyndarnas verksamhet. Överförmyndarna ska ges beslutanderätt i alla godmanskapsärenden som inte är tvistiga och möjligheten att utse en anställd ställföreträdare regleras i lag.

Förändringen att beslutanderätten om att anordna godmanskap enligt 11:4 FB flyttas från tingsrätten till överförmyndaren innebär att överförmyndarens arbetsuppgifter utökas. Sannolikt medför förändringen att viss ökning av nämndens personella resurser krävs.

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Nämnden har genomfört fyra kontrollmoment som identifierats utifrån riskbedömning i kommunstyrelsens nämnd- och verksamhetsplan med budget 2025.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Kontrollmoment	Frekvens
----------------	----------

Kontroll att tidsfrister för anmälningar inte överskrids.	Årsbokslut
---	------------

Resultat:

Kontroll av samtliga anmälningar och hur dessa ärenden drivs framåt har genomförts och inga avvikelser har hittats.

Åtgärd:

Kontrollmomentet har genomförts manuellt vilket är tidsödande. Nämndens registervårdsgrupp arbetar med att utveckla systemstöd för att automatiskt hitta avvikelser.

Kontrollmoment	Frekvens
----------------	----------

Kontroll att arvodesbeslut inte varierar för samma arbetsinsats.	Årsbokslut
--	------------

Resultat:

Samtliga arvodesbeslut vilka avviker från ett normalarvode har kontrollerats och alla fall där avvikelser noterats var sakligt motiverade.

Åtgärd:

Rutinen för granskning fungerar och inga ytterligare åtgärder är nödvändiga.

Kontrollmoment**Frekvens**

Kontroll att bankkonton är försedda med överförmyndarspär. Årsbokslut

Resultat:

Kontroll genomförd vid granskning av årsräkningar visar att granskningsrutinen följs.

Åtgärd:

Rutinen för granskning fungerar och inga ytterligare åtgärder är nödvändiga.

Kontrollmoment**Frekvens**

Kontroll att checklistor vid granskning följs. Årsbokslut

Resultat:

Kontroll av checklistor visar att de moment som ingår kontrolleras men att de inte alltid noteras i checklistor.

Åtgärd:

Utredning om checklistor kan integreras direkt via systemstöd vilket kan öka följsamhet.